

OSLOBODENÍ BOŽOU MILOŠŤOU

Misijné podujatie
k 500. výročiu reformácie

17. 12. 2015

OSLOBODENÍ BOŽOU MILOŠŤOU

Rámcový popis projektu

Príprava ECAV na 500. výročie reformácie

V ECAV na Slovensku v rámci prípravy na 500. výročie reformácie sa organizujú viaceré podujatia na úrovni cirkevných zborov, seniorátov dištriktov; zapojené sú aj cirkevné školy, rôzne spoločenstvá a účelové zariadenia. Pokiaľ ide o celocirkevné akcie, nimi sa opakovane zaoberá Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku. Viaceré projekty už boli schválené a realizujú sa, ďalšie sa ešte len pripravujú.

Medzi celocirkevné projekty patrí:

- 10-ročný projekt prípravy pod názvom Lutherova dekáda
- 500 stromov reformácie v ECAV na Slovensku
- Putovná výstava 500 rokov reformácie v ECAV na Slovensku
- Pamätná medaila k 500. výročiu reformácie
- Logo 500. výročia reformácie
- Propagačné predmety k 500. výročiu reformácie (pamätne mince, pohľadnice, tričká)
- Študijné cesty Po stopách Martina Luthera
- Svetlo do tmy
- Peši po stopách reformácie na Slovensku
- Publikačné výstupy k 500. výročiu reformácie z Transoscia
- Celocirkevná on line evanjelizačná akcia
- Ofery a zbierky určené pre opravu kostola vo Wittenbergu a oslavy 500. výročia reformácie u nás
- História vyšíťá v obrazoch
- 500 protestanských škôl oslavuje 500 rokov reformácie
- Podpora 500 školákov v Afrike

Projektom Oslobodení Božou milosťou by sme chceli zastrešiť a dôstojným spôsobom zavŕšiť oslavy 500. výročia reformácie v našej cirkvi.

Cieľ projektu a zvolená forma

Hlavným cieľom projektu je zvýšiť viditeľnosť cirkvi a povedomie o dopade, ktorý reformácia mala a stále má v cirkvi a spoločnosti. Formou seniorálnych stretnutí si postupne pripomenieme v období od 23. 10. 2016 do 31. 10. 2017 vo všetkých seniorátoch 500. výročie reformácie. Podujatie vyvrcholí v deň 500. výročia – 31. 10. 2017 – v Bratislave reprezentačnými slávnosťami za účasti najvyšších predstaviteľov cirkvi a štátu.

Jednotiacim prvkom bude odovzdávanie putovnej štandardy medzi seniormi a symbolické pripájanie sa seniorátov i stuhami s vyšitým reformačným textom Písma svätého k odkazu reformácie.

Obr. č. 1: Mapa seniorálnych stretnutí

Biblický text:

Ústredný biblický text podujatia:

„Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, ale ospravedlnovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi, ktorého Boh dal ako prostriedok zmierenia skrze vieru, v Jeho krvi, aby dosvedčil svoju spravodlivosť prehliadnutím hriechov páchaných predtým, v čase Božej zhovievavosti, aby tak dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša. Kde je teda chvastanie? Je vylúčené! Akým zákonom? Zákomom skutkov? Nie, naopak, zákonom viery. Lebo tak myslíme, že človek ospravedlnený býva vierou bez skutkov zákona.“ R 3, 21 – 28

Ďalšie biblické texty pre jednotlivé seniorálne stretnutia¹:

1. *„Hospodin mocností je s nami, hradom prepevným je nám Boh Jákobov!“ Ž 46, 4b*
2. *„Lebo my pomocou Ducha z viery očakávame nádej spravodlivosti.“ G 5, 5*
3. *„Lebo vierou ste všetci synovia Boží v Kristovi Ježišovi.“ G 3, 26*
4. *„Ak ústami vyznávaš Pána Ježiša a v srdci veríš, že Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.“ R 10, 9*
5. *„A tak ospravedlnení z viery máme pokoj s Bohom skrze svojho Pána Ježiša Krista.“ R 5, 1*
6. *„Pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred Ním ani jeden človek.“ R 3, 20a*
7. *„V Ňom máme vykúpenie skrze Jeho krv, odpustenie hriechov podľa bohatstva Jeho milosti.“ Ef 1, 7*
8. *„Lebo milosťou ste spasení skrze vieru.“ Ef 2, 8a*
9. *„Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ J 14, 6b*
10. *„Kristus nás oslobodil k slobode. Stojte teda a nedajte sa zapriať zase do jarma otroctva!“ G 5, 1*

¹ Zvolený text Písma bude vyšitý aj na stuhe, preto musí byť krátky – tak, ako je uvedený v ilustračných príkladoch. Text R 3, 21 – 28 ako ústredný text je rezervovaný pre kázeň generálneho biskupa na slávnostných SB 31. 10. 2017.

11. „Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je položený, a tým je Ježiš Kristus.“ 1K 3, 11
12. „Ved' ja sa nehanbím za evanjelium (Kristovo): lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu.“ R 1, 16a
13. „Slovo o kríži je totiž bláznovstvom tým, čo hynú, ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou.“ 1K 1, 18
14. „Lebo z Neho, skrze Neho a pre Neho je všetko. Jemu sláva naveky. Amen.“ R 11, 36
15. „Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou.“ 5M 6, 5

Harmonogram podujatí:

Poradové číslo podujatia	Hlavný spoluorg.	Miesto konania akcie ²	Dátum konania	Deň
1. stretnutie	ŠZS	Bardejov	23.10.2016	Nedeľa
2. stretnutie	KOS	Košice	27.11.2016	Nedeľa
3. stretnutie	GES	Rožňava	18.12.2016	Nedeľa
4. stretnutie	RIS	Rimavská Sobota	8.1.2017	Nedeľa
5. stretnutie	NOS	Lučenec	29.1.2017	Nedeľa
6. stretnutie	HOS	Krupina	19.2.2017	Nedeľa
7. stretnutie	ZVS	Banská Bystrica	12.3.2017	Nedeľa
8. stretnutie	TAS	Poprad	2.4.2017	Nedeľa
9. stretnutie	LOS	Partizánska Ľupča	23.4.2017	Nedeľa
10. stretnutie	TUS	Žilina	21.5.2017	Nedeľa
11. stretnutie	POS	Stará Turá	4.6.2017	Nedeľa
12. stretnutie	MYS	Myjava	25.6.2017	Nedeľa
13. stretnutie	DNS	Nitra	24.9.2017	Nedeľa
14. stretnutie	BAS	Trnava	15.10.2017	Nedeľa
15., záverečné stretnutie	ECAV	Bratislava	31.10.2017	Utorok

OBSAH SENIORÁLNYCH STRETNUTÍ

² Uvedené miesto konania bolo zvolené seniorátom.

Jednotlivé seniorálne stretnutia budú pripravené v jednotnom rámci, ale s tým, že bude vytvorený dostatočný priestor aj pre špecifiká daného seniorátu.

Orientačný časový rozvrh:

(spoločný pre všetky senioráty)

1. Služby Božie s Večerou Pánovou. Začiatok o 10.00 hodine
2. Obedňajšia prestávka. Začiatok o 12.00 hodine
3. Seniorálne podujatie k príslušnému zastaveniu putovnej štandardy k 500. výročiu reformácie. Začiatok o 14.00 hodine

Ad 1) Služby Božie s Večerou Pánovou

SB sú určené predovšetkým pre členov príslušného CZ, na ktorého území sa podujatie bude konať, ale vítaní sú aj ostatní veriaci. Čestné miesta sú rezervované pre pozvaných hostí³ a zborové presbyterstvo⁴.

SB sa budú konať podľa poriadku SB, ako je uvedené v Agende ECAV na Slovensku; program SB bude koordinovaný s GBÚ.

Pred SB za zvukov slávnostných fanfár budú do chrámu Božieho vnesené určenými vlajkonosičmi⁵ vlajka ECAV, putovná štandarda⁶ k 500. výročiu reformácie a pamätná stuha⁷ s biblickým reformačným textom.

³ Host'a z partnerských cirkví, príslušného predsedu VÚC a príslušného primátora mesta pozýva generálny biskup. Hostí z miest a obcí príslušného seniorátu pozýva senior

⁴ Predpokladáme 100-percentnú účasť členov zborového presbyterstva na SB.

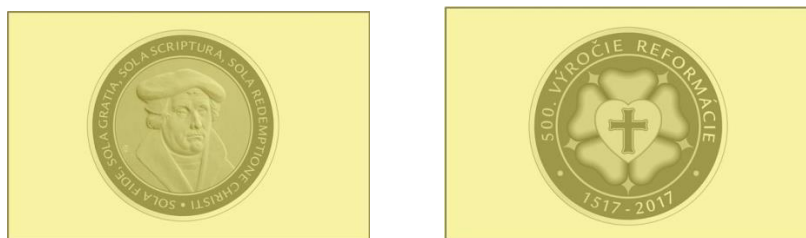
⁵ Vlajkonosičov určí senior z radov mládežníkov. Uvítali by sme, keby boli oblečení v miestnom ľudovom kroji.

⁶ Vlajku ECAV, putovnú štandardu k 500. výročiu reformácie a „stabilný“ stojan zabezpečí GBÚ. Grafické prevedenie štandardy bude ešte predmetom konzultácií s výtvarníkmi.

⁷ Stuhu vrátane zvoleného vyššieho textu zabezpečí GBÚ.

Obr. č. 2: Vlajka ECAV

Obr. č. 3: Putovná štandarda

Vlajka a putovná štandarda na žrdi budú vložené do pripravených stojanov a stuha bude umiestená na viditeľné miesto v chráme (napríklad cez rečnícky pult).

Pokiaľ má seniorát v zmysle CZ č. 2/2010 o vonkajších symboloch schválený erb seniorátu, potom by za vlajkou ECAV bol do kostola vnesený erb príslušného seniorátu.⁸

Obr. č. 4: Vzor veľkého erbu seniorátu (RIS, POS)

⁸ Podľa informácie od predsedu Heraldickej komisie ECAV na Slovensku do dnešného dňa majú schválené erby tieto senioráty: POS, RIS a HOS.

„Hospodin mocností je s nami, hradom prepevným je nám Boh Jákobov!“ Ž 46, 4b	SZS
"Lebo my pomocou Ducha z viery očakávame nádej spravodlivosti" G 5, 5	KOS
"Lebo vierou ste všetci synovia Boží v Kristovi Ježišovi" G 3, 26	GES
„Ak ústami vyznávaš Pána Ježiša a v srdci veríš, že Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený" R 10, 9 3,20	RIS
A tak ospravedlnení z viery máme pokoj s Bohom skrze svojho Pána Ježiša Krista" R 5, 1	NOS
"Pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred Ním ani jeden človek" R 3,20a	HOS
„V ňom máme vykúpenie skrze Jeho krv, odpustenie hriechov podľa bohatstva Jeho milosti" Ef 1, 7	ZVS
„Lebo milosťou ste spasení skrze vieru" Ef 2, 8a	TAS
„Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa." J 14, 6b	LOS
„Kristus nás oslobodil k slobode. Stojte teda a nedajte sa zapriať zase do jarma otroctva!" G 5, 1	TUS
„Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je položený, a tým je Ježiš Kristus." 1K 3, 11	POS
„Veď ja sa nehanbím za evanjelium (Kristovo): lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu" R 1, 16a	MVS
„Slovo o kríži je totiž bláznovstvom tým, čo hynú, ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou." 1K 1, 18	DNS
„Lebo z Neho, skrze Neho a pre Neho je všetko. Jemu sláva naveky. Amen." R 11, 36	BAS
„Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou." 5M 6, 5	ASEC

Obr. č. 5: Stuhy

Na SB bude kazateľom pozvaný hosť z partnerskej cirkvi. Kázeň na zvolený biblický text⁹ bude preložená a rozdaná po laviciach.

V liturgii vystúpi generálny biskup, príslušný DB, senior a farári príslušného cirkevného zboru.

Počas SB a počas prísľuhovania VP sa predpokladá vystúpenie cirkevných spevokolov zo seniorátu.

Ad 2) Obedňajšia prestávka

Pre oficiálnych hostí a predsedníctva ECAV a príslušného dištriktu pripraví obed seniorát.

Ad 3) Popoludňajšie podujatie

Program pripraví seniorálne presbyterstvo v spolupráci s GBÚ.

Popoludňajší program bude pozostávať z dvoch častí:

1. Viazaná časť: pásmo duchovného slova a hudby.
2. Voľné aktivity: podľa možností a príležitostí, ktoré seniorát ponúka.

Miesto konania:

Za najvhodnejšie miesto pre viazanú časť popoludňajšieho programu považujeme evanjelický kostol, v ktorom boli dopoludnia SB. Pamätať však treba na kúrenie – najmä v zime.

Na voľné aktivity by sa mala pripraviť zborová sieň alebo iné priestory v blízkosti kostola.

Popoludňajší program je určený predovšetkým pre členov CZ príslušného seniorátu, na ktorého území sa podujatie bude konať. Rezervované miesto okrem pozvaných hostí bude pre:

1. seniorálne presbyterstvo,¹⁰
2. predsedníctva cirkevných zborov seniorátu.¹¹

⁹ Kázeň plánujeme vydať v zborníku.

¹⁰ Predpokladáme 100-percentnú účasť členov seniorálneho presbyterstva na popoludňajšom programe.

1) Viazaná časť

Z pozície ústredia cirkvi do scenára pásma duchovného slova a hudby bude zaradené:

1. Prednáška na tému 500 rokov reformácie na území seniorátu - na úvod (rozsah cca 30 minút).
2. Odovzdanie pamätných medailí¹² k 500. výročiu reformácie.
3. Pripnutie pamätnej stuhy seniorátu k putovnej štandarde k 500. výročiu reformácie – na záver a odovzdanie putovnej štandardy seniorovi¹³ nasledujúceho seniorátu.¹⁴

Autora (autorov) prednášky navrhne seniorát; najlepšie z radov miestnych historikov. GBÚ dohodne s navrhnutým autorom rozsah prednášky, termíny a určí recenzenta. Prednáška bude k dispozícii v tlačenej forme na podujatí, preto vystúpenie prednášateľa by nemalo byť dlhé. Prednáška by mala mapovať dejiny evanjelikov augsburského vyznania na území seniorátu (v cirkevných zboroch patriacich do dnešného seniorátu) od reformácie do súčasnosti. Prednáška by mala pripomenúť najdôležitejšie momenty z dejín reformácie - pamätné udalosti, významné osobnosti, vývoj cirkevnej správy (vznik seniorátu, prípadne zaniknuté senioráty a cirkevné zbory, začlenenie územia seniorátu do príslušnej superintendencie).

Základná štruktúra prednášky:

Reformácia na území seniorátu

(obdobie šírenia reformácie 1517 až po prvý bratislavský súd – 1671)

Rekatolizácia

(obdobie od bratislavských súdov 1671 až do vydania Tolerančného patentu 1781)

ECAV po Tolerančnom patente

(obdobie od roku 1781 – do rozpadu Rakúsko-Uhorska 1918)

¹¹ Predpokladáme 100-percentnú účasť členov predsedníctiev CZ príslušného seniorátu .

¹² Návrh na ocenenie 5 najvýznamnejších osobností z regiónu predloží seniorát Predsedníctvu ECAV s náležitosťami zmysle Štatútu 2/2015 (Zb. CPP).

¹³ Medzi pozvanými hosťami bude aj senior zo susedného seniorátu.

¹⁴ Pri odovzdaní a preberaní asistujú určení vlajkonosiči.

ECAV na Slovensku v I. ČSR 1918 – do súčasnosti

Všetky prednášky plánujeme neskôr uverejniť v zborníku.

Za zvukov slávnostných fanfár budú na záver viazanej časti popoludňajšieho programu z chrámu vynesené vlajka ECAV a putovná štandarda k 500. výročiu reformácie; potom z chrámu vyjdú VIP hostia, ostatní hostia a veriaci ľud a zhromaždia sa v priestoroch, kde bude pokračovať voľná časť popoludňajšieho programu.

2) Voľná časť

Po skončení pásma duchovného slova a hudby seniorát pripraví ďalší program pre účastníkov s jednoduchým občerstvením. Z pozície ústredia ponúkame diskusné panely:

1. 500 rokov reformácie¹⁵ - história ECAV na paneloch
2. Vyšívaná reformácia - slávnostné predstavenie vyšívaneho gobelínu seniorátu – v spolupráci so SEŽ¹⁶
3. Ľudské bytosti nie sú na predaj – k téme imigrantov a utečencov v spolupráci s ED¹⁷
4. Božie stvorenstvo nie je na predaj – téme ochrany životného prostredia v spolupráci s VOBS¹⁷
5. Slovo z dlane nevyčítaš - predajná výstav kníh z Transoscia¹⁷

Pokiaľ má seniorát v pláne k výročiu reformácie ďalšie zaujímavé aktivity k 500. výročiu reformácie, bolo by vhodné (ak sa dá) orientovať ich k termínu seniorálneho stretnutia. Takými môže byť napríklad odhaľovanie búst a pamätných tabúl, sadenie stromov reformácie a podobne.

¹⁵ Bolo by dobré napríklad s miestnym múzeom dohodnúť umiestnenie výstavy tak, aby bola prístupná (do nasledujúceho zastavenia) aj neevanjelickej verejnosti.

¹⁶ Zatiaľ neprerokované so SEŽ, ED, Transoscia a VOBS.

OBSAH ZÁVEREČNÉHO PROGRAMU K PROJEKTU **ODKAZ REFORMÁCIE**

Dátum konania: 31. 10. 2017

Program:

Slávnostné SB 15:30 až 17:00

Presun do SND

Slávnostný program k 500. výročiu reformácie SOLA
REDEMPTIONE CHRISTI 18:00 až 19:15

Prestávka

Premiéra opery HRAD PREPEVNÝ 19:30 až 20:45

Presun do reprezentačných priestorov SND

RECEPCIA 21:00 až 22:00

Pozvaní hostia:

1. Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku
2. Predsedníctva seniorátov ECAV na Slovensku
3. Predsedníctvo synody, predsedovia synodálnych výborov a GS a iní funkcionári celocirkevných orgánov
4. Akademický zbor EBF UK
5. Predstavitelia cirkví združených v ERC v SR
6. Zástupcovia partnerských ev. cirkví zo zahraničia
7. Prezident, predseda NR a predseda vlády
8. Členovia parlamentu a vlády hlásiaci sa k ECAV
9. Veľvyslanci z krajín reformácie

Služby Božie s VP

Miesto konania: Ev. a. v. kostol Svätej Trojice v Bratislave-Petržalke

Začiatok: o 15.00 hodine

Večerný program

Miesto konania: Historická budova SND v Bratislave

Začiatok: o 18.00 hodine

Obsah slávnostného programu k 500. výročia reformácie:

Názov programu: SOLA REDEMPTIONE CHRISTI

Do scenára programu by malo byť zahrnuté:

1. Vystúpenie GB a prezidenta SR
2. Odovzdanie putovnej štandardy z rúk seniorky BAS do rúk GB a pripojenie sa slovenských evanjelikov zo zahraničia – Srbsko, Rumunsko, Chorvátsko, Česko, Maďarsko
3. Odovzdanie Pamätnej medaily najvýznamnejším predstaviteľom štátu s úvodným spevom piesne ES č. 288 Zachovaj nás v svojom slove

Premiéra opery Hrad prepevný

Slovenský hudobný skladateľ Vít'azoslav Kubička pripravuje k blížiacemu sa 500. výročiu reformácie duchovnú operu s názvom **Hrad prepevný**, venovanú osobnosti Martina Luthera s akcentom na Kristovo poslanstvo ľudstvu. V hlavných úlohách vystúpia Marianna Gelenekyová, Andrea Hulecová, Roman Krško a Peter Šubert. Spoluúčinkovať bude Dievčenský spevácky zbor Slovenského rozhlasu a spevokol CZ ECAV Kežmarok. Hudobného naštudovania sa ujme dirigent Adrián Kokoš s veľkým Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu.

Recepcia

V priestoroch SND.

MEDIÁLNE VÝSTUPY A PUBLIKÁCIE

Z pozície ústredia plánujeme tieto výstupy:

1. Z každého zastavenia chceme zverejniť reportáž (na stránkach www.ecav.sk prípadne publikovať v EPsT).
2. Zvažujeme kapacitné možnosti zapojenia ITV ECAV.
3. GBÚ plánuje vydať aj zborník, v ktorom by boli zaznamenané:
 - kázne z jednotlivých zastavení,
 - prednášky historikov k reformácii mapujúce všetky senioráty ECAV na Slovensku,
 - reprodukcie vyšívaných gobelínov.

Ďalšie výstupy smerom k miestnej tlači a regionálnym televíziám ponechávame na rozhodnutí seniorátu.

4. SB z 31. 10. 2017 by mala v priamom prenose vysielat' RTVS. S RTVS by sme chceli rokovať o zabezpečení prenosu aj zo slávnostného večera v SND a z premiéry opery Hrad prepevný.

SCHVAĽOVACÍ PROCES

1. Ideový návrh projektu	T: 25. 8. 2015
2. Konzultácie ideového návrhu projektu s Predsedníctvom ECAV	T: 23. 9. 2015
3. Predstavenie projektu na výbore misie	T: 23. 10. 2015
4. Predstavenie projektu na misijnej konferencii	T: 24. 10. 2015
5. Predstavenie projektu na stretnutí ZB so seniormi	T: 24. 11. 2015
6. Schválenie projektu na GP	T: 4. 12. 2015

Aktualizované: 17. 12. 2015

Informuje: D. Vagaský, vedúci projektu
riaditel@ecav.sk
0918 828 003